

SÖZ KÜTÜPHANECİNİN!

MARAŞ İL HALK KÜTÜPHANESİ'NİN SON YILLARI

Maraş'ta bir kütüphane var. Sesi henüz il dışına çıkmamış bir kütüphane... İşte bu ilk yazımızla meslektaşlarımızla tanışmak arzusundayız.

Yazımızın amacı; Maraş İl Halk Kütüphanesinin bugünkü durumunu açıkladıktan sonra, son iki yıl içinde yapılan çalışmaların bir özetini vermekten ibarettir.

Yapılan hizmetler yeterli midir? Modern kütüphanecilik yönünden neredeyiz? Bu soruların cevaplarını gelecekte vermek üzere sözlerime meslektaşlarımı ve yegane dergimiz olan **Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni**'ni selâmlamakla başlayacağım.

Maraş, kütüphanecilik tarihi pek yakın bir zamanda başlamaktadır. 1952 yılında Millî Eğitim Bakanlığına bağlı olarak kurulan İl Halk Kütüphanesinin ilk koleksiyonunu eski Halkevi kitaplığından devredilen kitaplar teşkil etmektedir. 1965 yılından itibaren ise, A tipi bir kütüphane yaptırılıp çeşitli; salon ve yerlerde verilen hizmet bina yönünden aydınlığa kavuşmuştur?

Kütüphane şehre hakim bir mevkide kurulmuş olup geniş bir bahçesi vardır. Ancak, bahçe sınırı istimlâki düşünülen çevre binaların katılması ile son şeklini alacaktır. Bahçenin ön cephesi onarılmıştır. Bazı yöreleri beton, bazı yöreleri çimlendirilmiş olup, bir havuz ve çiçekliklerle kütüphanenin giriş cephesi süslenmiştir. 1965'de kabulü yapılan kütüphane

çatı akması ve taban vinlekslerinin eskimesi üzerine 1969 da Bakanlıktan 55.000 liralık ödenek alınarak yeniden onarılmış ve hizmete sunulmuştur. Kütüphanemizin kitap mevcudu 11.000 kadar olup 2/3 si ciltlidir. Bakanlığın gönderdiği kitaplar haricinde son zamanlarda Maraşlı aydınların da kütüphaneye kitap bağışlamaları ile koleksiyonumuz günden güne artmaktadır. Bu cümleden olarak kütüphanemize kitap bağışında bulunan Sayın Mustafa Zülkadiroğlu, Sayın Şeref Turhan, Sayın Hilmi Vakkasoğlu, Remzi Tamır ve İş Bankası Müdürlüğüne teşekkür etmeyi borç biliriz.

Son zamanlara kadar aksesyona göre raflarda dizilmiş olan kitaplarımızın son yedi ay içinde bütün kütüphaneye personelinin üstün gayretleri ile Dewey Onlu Tasnif Sistemine göre tasnif ve **Kitap kataloqlama Kuralları**'na göre de kataloglama işlemleri yapılmıştır. Şu an ise konu, yazar ve kitap adlarının alfabetik düzene sokulması için çalışılmaktadır.

Kütüphanenin okuyucu durumu ise: Günlük okuyucu ortalaması kışın 300-400 yazın 150-200 arasında değişmektedir. Bu okuyucuların % 99 u erkek öğrenciler olup kütüphaneye ders çalışmak üzere gelmektedirler. Son yıllar içinde bayan okuyucuların da kütüphaneden yararlandıklarını görmekte mutluyuz. Bayan Okuyucularımız daha ziyade iare servisinden yararlanmaktadır.

İkinci Çocuk Kütüphanesi olarak 1969'da faaliyete geçirdiğimiz çocuk salonumuzdaki okuyucu, gayesi bakımından

bizi memnun etmektedir. Bu salonun günlük okuyucu ortalaması kışın 150-200 yazın 50-100 arasında değişmektedir. Ve bu küçük okuyucularımızın hemen hemen hepsi kütüphane kitaplarını okumakta, bilhassa renkli, bol resimli kitaplara ilgi duymaktadırlar. Çocuklara açık raflarda sunulan kitaplar kendileri tarafından seçilerek okunduğu için, daha olumlu netice alınmaktadır.

Buna karşılık ne yazık ki Çocuk bölümümüzün 1000 kadar kitabı olup ihtiyaca cevap vermekten çok uzaktır. Öğretmen kütüphaneci salonun sütunlarını tablolarla süslemiştir. Göze ve kulağa hitabeden araçlardan bir teyp, bir radyo alınmış; ayrıca plastikten yapılmış göz, deri, sindirim, gövde, solunum, kulak dışı gibi ders araçları alınarak okuyuculara yardımcı kaynak olarak sunulmuştur.

Kütüphane personeli 7 kişidir. Durumlarını kısaca şöyle özetleyebiliriz.

1 — Müdür : Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü mezunudur.

2 — Müdür Muavini : 17 yıllık kütüphaneciliği olup 1967 yılı Halk Kütüphaneciliği kurslarına katılmıştır.

3 — Ciltci : Sanat Okulu 5. sınıfından ayrılmış ve 1969 yılında kütüphanecilik kursuna katılmıştır. Cilthanemiz olmadığından, tasnif katalog ve iare işlerinde memur olarak çalışmaktadır.

4 — Öğretmen kütüphaneci : 18 yıllık öğretmendir.

5 — Kaloriferci : İlkokul mezunu.

6 — Odacılar : İki tane olup her ikisi de ilkokul mezunudur.

Kütüphanemizin bugünkü durumu kısaca özetledikten sonra, son iki yıl içinde yapılan hizmetleri maddeleştirmek istiyorum. Ancak yapılan bu işlerin olum-

lu veya olumsuz neticelerinden söz etmek bizden daha tecrübeli kütüphanecilere kalsın.

1 — İki yıl içinde, çocuk kitapları ve kütüphane haftaları münasebetiyle kütüphane salonlarımızda sergiler düzenlenmiştir. En son kitap sergimiz 23/Nisan/1970 de «Çocuk ve Kitap» adı ile açılmıştır. Son sergi müracaat eserleri, çocuk ve şiirleri, çocuk ve hikayesi, çocuk ve eğlencesi çocuk ve eğitimi, çocuk ve yurdu, siz büyüdükçe ve siz gibi bölümlere ayrılıyordu.

Kitap sergilerinin açılışları hakkında İl dahilindeki bütün okullara duyuru ve çağırısı olmak üzere yazılar yazılmıştır. Maraş Postası ve Memleket adlı mahalli gazetelerde çeşitli yazılarla günün mâna ve önemleri, kitap ve kütüphane, halk ve kütüphane ilişkileriyle ilgili yayınlar yapılmıştır

1968 yılında çocuk kitapları ve kütüphane haftalarında düzenlenen sergileri gezenlerin sayısı yok denecek kadar azdı. 1969 yılında ise ilgili oldukça artmış kütüphane haftasında düzenlenen «Ne İstiyorsunuz» adlı sergiye 65 öğretmen, 300'den fazla öğrenci, 100 kadar halktan insan gelecek gezmişlerdir.

Sergiyi gezenlere öğretmen kütüphaneci ve kütüphane müdürlüğüne kitap, kütüphane hakkında konuşmalar yapılmış, kütüphaneden nasıl yararlanılabileceği hususunda bilgi verilmiştir.

Sergi neticesinde bilhassa çocuk okuma salonu okuyucu sayısının arttığına şahit olunmuştur.

2 — 8,9/Şubat/1969 günlerinde «Halk Kütüphanesi Şenliği» adlı iki gece düzenlenmiştir. Halk eğitim başkanlığı ile beraber yapılan bu gecede lise öğrencilerine Maraş'ın kurtuluşu ile ilgili bir piyes yaptırılmış, Halk Eğitimi Folklor Ekibi Maraş millî oyunları oynamış, şiir-

BASINDAN SEÇMELER

Üstün YILDIRIM

Bu yazınızda ilkin Anadolu gazetelerinden söz edeceğiz Kütüphane haftası ya da başka bir nedenle de olsa, taşra gazetelerinde meslekle ilgili yazıları görünce seviniyoruz. Örneğin, Lüleburgaz' da çıkmakta olan **Hürfikir** gazetesinde kütüphane haftası dolayısıyla bir yazı dizisi hazırlanmış Yazarların tümü ortaokul ve lise öğrencisi. Bilimsel bir değeri olmayabilir yazıların, ama genç kuşakların kütüphanane anlayışlarını, heyecanlarını, isteklerini belirtmek bakımından önemli. Bu konuda araştırma ya da anket yapacaklar için yararlı olur kanısındayız.

Yazılarda genellikle Lüleburgaz'ın halk kütüphanesi -Sokullu Kütüphanesi, tarihçesi ve gelişimi ile anlatılıyor ve küçük yazarların kişisel görüşleri belirtiliyor. Yazıların bilimsel bir değeri olmadığını söylemiştik. Bu nedenle sadece künyelerini vermekle yetineceğiz.¹

Acıpayam Postası'nda Yılmaz Elmas'ın kütüphanecilikle ilgili bir derlemesi var.² Yazı bir kaç gün sürüyor gazetede. Meral (Şenöz) Alpay'ın yazdığı bu yazı daha önce Türk Kütüphaneciler Derneği

Bülteninde yayınlandığı³ için özüne dokunmadan geçeceğiz.

Yine Lüleburgaz'da **Özdilek** gazetesinde ilçe vaizi Muhiddin Serin'in kütüphane haftası ile ilgili bir yazısı var.⁴ Bir vaizin konusu dışında, hele hele kütüphanecilik konusunda yazı yazması güzel birşey. Ancak, kütüphane haftası nedeniyle yazılan yazıda; kütüphane ile, kitap ile, hiç değilse Kütüphane Haftası ile ilgili bir şeyler bulacağımızı sanıyorduk; ama yazının başından sonuna değin kalem övülüyor.

Bir başka yerden derlense de, bilimsel bir değer taşımasa da taşra gazetelerinde bu soy yazılara rastlamak kütüphaneciliğin, kütüphanelerin ve kütüphaneye haftasının kabulünü, yaygınlığını gösterir biz kütüphanecilere. Sevinmek, alkış tutmak gerekir bu kabule, bu yaygınlığa.

Milliyet gazetesinde, okuyucu sorularının yanıtladığı köşede Sami N. Özerdim de bibliyografya konusunda bir okuyucunun sorusunu yanıtlıyor.⁵ Yazıda bibliyografyanın sözcük anlamı, tanımı, çeşitleri, hazırlanışı ve kullanılışı kısaca anlatılmış.

1. Gülşen Erbayraktar. «Kütüphanemiz». **Hürfikir**. 27 Kasım 1969, 8. yıl, 1444. sayı, 1. S.

İnci Öztürk. «Kütüphane Haftası'nda «Hürfikir. 28 Kasım 1969, 8. yıl, 1445. sayı 1. S.

Şeref Kanat. «Kütüphanelerimiz ve Faydaları» **Hürfikir**. 29 Kasım 1969, 8. yıl, 1446. sayı, 1. S.

«Sokullu M. Paşa Kütüphanesi» **Hürfikir**. 25 Kasım 1969, 8. yıl, sayı 1. S.

2. Meral (Şenöz) Alpay. «Halk Eğitimi ve Halk Kütüphaneleri» Derleyen: Yılmaz Elmas. **Acıpayam Postası**. 27 Kasım 1969, 3. yıl, 657. sayı, 1. S.

3. Dr. Meral (Şenöz) Alpay. «Halk Eğitimi ve Halk Kütüphaneleri» **TKDB**. 1969, XVIII. C., 1. sayı, 3. S.

M. Muhiddin Serin. «Kalemin Kudreti» (6. Kütüphane Haftası sebebiyle). **Özdilek** 29 Kasım 1969, 35. yıl, 4888. sayı, 1. S.

5. Sami N. Özerdim. «Bibliyografya nedir, nasıl hazırlanır?» **Milliyet**. 19 Mart 1970, 20. yıl, 8005. sayı, 7. S.